

Oldtidsgrave.

Mygind er en ældgammel landsby. Fra den tid, da bynavnet første gang optegnes og indtil nu, er der et tidsrum på 550 år, og byen er antagelig langt ældre. I hvert fald har der boet mennesker her mange hundrede år, før dens navn nævnes. Som vidnesbyrd om byens ældste tid har vi oldtidsgravene, kilderne, byens navn og kirken.

Med undtagelse af et par træbevoksede gravhøje er der i vor tid ingen oldtidsgrave bevaret, men ude på Mygind mark, på en flad ager, har der i gamle dage ligget en høj med navnet: Jennis Høj. Den må være forsvundet for mange år siden, for ingen nulevende har hørt tale om den. Men måske er de store sten, der ligger i skellet mellem en af sognefogdens og Mads Møllers marker de sidste rester af højen.

Den er beskrevet af præsten, Søren Nielsen Quist i hans indberetning til Biskop, Jens Gødesen i året 1623. Han kalder den en grav, som er ophobet med jord og omsat med store sten. Den var 13 favne lang og 6 favne bred, og øverst var den muret som en hvælving. I den vestlige ende var der rejst 3 store sten (bæresten) på højkant, og over den var lagt en stor sten (overliggeren) som var $4\frac{1}{2}$ alen og 1 kvarter bred og meget tyk.

Denne beskrivelse leder tanken hen på en langdysse. Den slags gravve hører til den yngre stenalders ældste gravformer, og stammer altså fra ca. år 2000 f. Kr.

Der er således bevis for, at der i oldtiden har levet mennesker i Mygind. Desuden er der gentagne gange gjort smukke oldtidsfund på sognefogdens mark. Et af de ejendommeligste er det såkaldte bulekar, der blev bragt for dagens lus i 1936, og som nu befinder sig på Randers Museum. Om denne begivenhed skrev cand. pharm. O. Løye i Randers Amtsavis, 16. sept. 1936: "Ved grustagning på en mark tilhørende sognefoged Søren Nielsen Sørensen, Mygind, blv der for nogen tid siden fundet nogle lerkar, stammende fra en oldtidsgrav. Genstandene viste sig i grusgravens kant, efter at et stykke af brinken var skredet ned, og det er lykkedes at bringe fundet forholdsvis uskadt frem."

Fundet omfatter en lille simpel lerkop med øre, en skål med hank og et hankar med indridset mønderbort. Desuden var der et stort rundbuget bulekar, prydet med tre runde indvendige buler af størrelse som hønseæg.

Foruden lerkarrene fandt man 2 madknive af jern med forlængelse til skæfte, samt en halvrand rakekniv og en nål, ligeledes af jern. Fundet stammer fra romersk jernalder, ca. 300 år efter Kr.

Bulekar forekommer sjældent i vort land. Det er en fremmed karform, der afviger stærkt fra de hjemlige karformer, og som først sent i romersk jernalder har vist sig i Jylland. Bulekarrene må søges sydpå, i Hannover, i Schlesien, i Saksen og især i Bøhmen, hvor de går tilbage til bronzealderen.

Her i landet er der kun fundet 5 fra Randers til Haderslev, et fra Virring og et fra Uggelbølle. Ingen af disse er fuldstændige; det er derimod karret fra Mygind.

Stedet, hvor fundet blev gjort ligger 250 m. øst for kirken, umiddelbart syd for vejen, der fører til Lime.

I 1940 fandt man en skubbekværn og en slibesten på samme sted.

Kilderne

Foruden gravene vidner også kilderne om stedets ælde. Som allerede omtalt er der ved Mygind to hellige kilder. De ligger begge i nærheden af Rosenholm Å. Den ene, hvis navn er Helligkilde har sit udspring 200 m. vest for Mygind Mølle, tæt ved vejen fra Mygind til Krogsbæk og Skørring. Denne kilde blev søgt af folk, der led af øjensygdomme.

Den anden kilde, Vor Frue Kilde ligger nærmere byen, omtrent syd for kirken.